

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

Regionledningsförvaltningens kansli
Anna Forsberg

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare/er beteckning

I2021/02082

Datum

2022-03-16

Dnr

21RS15081

Sida

1(4)

Yttrande över remiss, Trafikverkets delrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter och Trafikverkets slutrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter (I2021/02082)

Region Västernorrland lämnade under 2021 synpunkter *inför Trafikverkets kompletterande analys av modellen med beredskapsflygplatser*. I det yttrandet lyftes bland annat behovet av beredskapsflygplatser fram samt statens ekonomiska ansvar för att säkerställa infrastruktur för samhällsviktigt flyg.

Regionen lyfte då även fram multiberedskapsflygplatser, *det vill säga beredskapsflygplatser med så stor kapacitet att de kan användas av flera organisationer och operatörer under långa utdragna krissituationer*. Sundsvall-Timrå flygplats har goda förutsättningar att utgöra en sådan multiberedskapsflygplats och i samverkan med Höga Kusten flygplats och Örnsköldsviks flygplats skapas en gemensam förmåga och uthållighet samt redundans för hela mellersta Norrland.

Nu remitterade slutrapport föreslår

- *Trafikverket föreslår inga ytterligare flygplatser till de 22 som förs fram i delrapporten. De synpunkterna som har framkommit i samverkan eller inkommit på annat sätt föranleder enligt verkets bedömning inte någon justering av tidigare inlämnade förslag på permanenta beredskapsflygplatser.*

Ordinarie beredskap-flygplatser	Förslag på ytterligare beredskapsflygplatser i Trafikverkets översyn 2020	Förslag på ytterligare beredskapsflygplatser utifrån denna utredning
Gällivare flygplats	Kiruna flygplats	Trollhättan-Vänernsberg flygplats
Luleå flygplats	Lycksele flygplats	Växjö flygplats
Umeå flygplats	Mora flygplats	Kristianstad flygplats
Sundsvall-Timrå flygplats	Uppsala-Årna flygplats	
Åre-Östersunds flygplats	Karlstad flygplats	
Stockholm-Arlanda flygplats	Örebro flygplats	
Visby flygplats	Skavsta flygplats	
Göteborg-Landvetter flygplats	Linköping-Malmen flygplats ⁴	
Ronneby flygplats	Jönköping flygplats	
Malmö-Sturup flygplats		

Region Västernorrland instämmer i behovet av att utöka antalet beredskapsflygplatser jämfört med förslaget i översynen 2020.

- *Trafikverket föreslår att som väg för ersättning för beredskapen bör regeringen överväga en bidragsmodell i form av en förordning för de kostnader som avser flygplatsernas icke-ekonomiska verksamhet. Om det bedöms önskvärt kan en sådan förordning få ett rättsligt godkännande av EU-kommissionen. Vägvalet kräver dock fortsatt utredning och djupare analys, den kostnadsnivå som redovisades i delrapporten inte exempelvis är kopplad till någon av de modeller som diskuterats i förevarande rapport.*

Region Västernorrland instämmer i att staten har ett ansvar för att upprätthålla beredskapsflygplatser.

En brist i utredningen är att finansieringsfrågorna är inte tillräckligt hanterade, Trafikverket ligger kvar med gällande finansieringsmodell.

Staten behöver ta ett betydligt större ekonomiskt ansvar för de regionala beredskapsflygplatserna än vad som görs idag, med en ny finansieringsmodell som innebär att även de regionala flygplatserna får full kostnadstäckning för den beredskap som erbjuds.

Genom att fördela pengar till uppdraget ges även möjlighet att ställa krav på utformning.

- *Försvarsmakten rekommenderas att få i uppdrag att hålla beredskap på de av regeringen utpekade flygplatser där Försvarsmakten är flygplatshållare, genom deras instruktion och regleringsbrev.*

Region Västernorrland har inget att invända.

- *De grundläggande förutsättningarna för systemet med beredskapsflygplatser har stor relevans även för totalförsvaret, såsom funktionaliteten hos och tillgängligheten till systemet liksom dess finansiering, där behovet är ett robust system som kan nyttjas direkt vid akuta behov. Staten behöver ha rådighet över fler flygplatser i hela landet för förberedelser som vidtas för att förbereda Sverige för krig och under högsta beredskap. Modern krigföring kan komma att ställa extraordinära krav på möjligheterna till flygtransporter och därmed tillgången på flygplatser. Såväl kvalitativa krav med avseende på t.ex. kapacitet, uthållighet och redundans som kvalitativa krav med avseende på spridning, tillgänglighet och geografisk placering, kan komma att ställas på flygtransporter och tillgången till infrastruktur. Totalförsvarsaspekterna när det gäller systemet med beredskapsflygplatser har dock inte kunnat klarläggas fullt ut. Trafikverket bedömer att en bred samverkan bör initieras för att få fram vilka behov med avseende på totalförsvarsaspekter som finns när det gäller systemet och beredskapsflygplatserna liksom vilka krav som kan behöva uppfyllas av flygplatserna ur ett totalförsvarsperspektiv.*

Region Västernorrland har i tidigare remissvar till Trafikverket framfört att det finns ett behov av så kallade multiberedskapsflygplatser, det vill säga beredskapsflygplatser med så stor kapacitet att de kan användas av flera organisationer och operatörer under långa utdragna krissituationer. Regionen framförde även att Sundsvall/Timrå flygplats har goda förutsättningar att utgöra en sådan multiberedskapsflygplats och i samverkan med Höga Kusten flygplats och Örnsköldsviks flygplats skapas en gemensam förmåga och uthållighet samt redundans för hela mellersta Norrland.

Denna synpunkt ligger kvar men har inte behandlats av Trafikverket.

- *Regeringen föreslås uppdra åt lämplig myndighet att, i form av ett utpekat operativt funktionsansvar, ansvara för drift och kommunikation avseende öppnande av beredskapsflygplatserna. Då flera myndigheter i Sverige kan ha olika data eller förutsättningar som behövs för att fullgöra rollen kan det bli nödvändigt att dessa identifieras så att de kan bidra i den omfattning som krävs. Det operativa funktionsansvaret behöver motsvara statens roll i förhållande till andra aktörers. Därför har förslaget kompletterats med de krav som minst bör vara uppfyllda för att tillgodose de grundläggande behoven hos utförare av samhällsviktiga flygtransporter.*

Region Västernorrland har inget att tillägga.

REGION VÄSTERNORRLAND

Glenn Nordlund
Regionstyrelsens ordförande

Åsa Bellander
Regiondirektör